

Što dolazi s izmjenom Zakona o zaštiti na radu?

2018 godine donošenjem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti na radu za većinu poslodavaca stupile su na snagu sljedeće promjene.

Početkom 2019. godine, točnije 1. siječnja Zavod za unaprijeđivanje zaštite na radu prestaje s radom. Poslovi, dokumentacija i djelatnici Zavoda prelaze u Ministarstvo rada i mirovinskog sustava, a sva rješenja i dokumentacija izdana od strane Zavoda vrijedi i nakon njegovog ukidanja. Umjesto ravnatelja Zavoda, u Nacionalno vijeće za zaštitu na radu ulazi predstavnik kojeg će imenovati ministar za zdravstvo.

Izmjene Zakona definiraju neke prethodno dvojbene situacije i tumačenja, gdje su u praksi se mogla čuti različita mišljenja. Tako je u Zakon ušla i **definicija bolesti u vezi s radom kao svaka bolest koju uzrokuje više čimbenika, a od kojih je rad jedan od njih**. Također, **Zakon izuzima sve obrtnike bez zaposlenika (gdje posao radi sam vlasnik obrta) te sva trgovačka društva s jednim zaposlenim od obveza zaštite na radu – na njih ovaj Zakon se ne odnosi. Obrtnici bez zaposlenih, j.d.o.o. i d.o.o. s jednim zaposlenim ipak su podložni određenim obvezama koje propisuju i drugi zakoni stoga je važno dobro se informirati prije pozivanja na ovu odredbu**. No, u slučaju da obrtnici bez zaposlenih ili jedini zaposlenici d.o.o.-a i j.d.o.o.-a rade u zajedničkim prostorima tada se na njih odnose odredbe Zakona jer se u istom prostoru nalazi više osoba na radu. **U tom slučaju, kao i u drugim slučajevima kad više poslodavaca radi na istoj lokaciji, moguće je ugovoriti obavljanje poslova zaštite na radu sa stručnjakom koji će biti zadužen za sve njih**. Pri tome valja voditi računa o broju osoba i vrsti obavljanih poslova (npr. 10 j.d.o.o.-a s jednim zaposlenim koji rade u zajedničkom uredu podlaže obvezama kao jedan poslodavac koji zapošljava 10 djelatnika i bavi se uredskom djelatnošću).

Prilikom izrade procjene rizika poslodavac mora radnike ili njihove predstavnike uključiti u proces izrade procjene rizika te to i dokumentirati. U praksi će to vjerojatno biti lista potpisa za radnike/predstavnike radnika uključenih u izradu procjene rizika. Neuključivanje radnika ili predstavnika radnika može poslodavca u slučaju nadzora koštati do 30 000 kn.

Poslodavci koji zapošljavaju 50 ili više radnika obvezni su osnovati Odbor za zaštitu na radu te organizirati sastajanje odbora najmanje jednom u šest mjeseci, umjesto jednom u 3 mjeseca kao i prije. Ako se ne organizira sastajanje odbora jednom u 6 mjeseci poslodavac je u prekršaju koji povlači kaznu od 10 000 kuna.

Prilikom zapošljavanja stranih radnika poslodavac ne mora provjeriti osposobljenost ustupljenog, odnosno upućenog stranog radnika. Ta obveza se briše iz Zakona, **no strani radnici i dalje moraju ispunjavati uvjete Zakona i pratećih propisa (osposobljenost za rad na siguran način, odgovarajuća stručna sprema i zdravstvena sposobnost za određene poslove).**

U slučaju da je poslodavac imao dva ili više zaposlena morao je osposobiti jednog djelatnika za pružanje prve pomoći na prvih 20 zaposlenih te dodatnog na svakih daljnjih 50. Sada je promijenjeno tako da na svakih 50 zaposlenih na istoj lokaciji i istoj smjeni mora doći najmanje jedna osposobljena osoba za pružanje prve pomoći. Ta osoba mora dobiti pisanu odluku da je određena za pružanje prve pomoći te svi ostali djelatnici moraju biti upućeni o tome tko je zadužen za pružanje prve pomoći.

Zabrana korištenja duhanskih proizvoda na radnom mjestu proširuje se i na sve srodne proizvode, elektroničke cigarete i biljne proizvode za pušenje. Nepoštivanjem zabrane poslodavcu prijeti kazna do 10 000 kuna.

Dosadašnja obveza o dostupnosti dokumentacije (procjene rizika, uputa za siguran rad, dokaza o osposobljenosti radnika, dokaza da radnik može obavljati određene poslove s povećanim rizicima, zapisnici o ispitivanju radne opreme, radnog okoliša) **ne moraju se nalaziti na radilištima gdje radovi traju kraće od 60 dana** (prije kraće od 30 dana), **već se moraju prikupiti i predložiti u roku koji odredi inspektor.**

Što se ozljeda na radu tiče – svaka smrtna ili teška ozljeda mora se prijaviti inspekciji rada, a od sada i svaka ozljeda koja je rezultirala dolaskom hitne medicinske pomoći ili zadržavanjem radnika na liječenju u liječničkoj ustanovi. Ozljeda se mora prijaviti odmah, odnosno u prvom mogućem trenutku (nakon što se ukloni opasnost, ozljeđenom radniku pruži prva pomoć i provede se liječničko zbrinjavanje radnika).

Ministar zdravstva je zadužen za propisivanje pravilnika kojim će se odrediti način ocjenjivanja zdravstvene sposobnosti za poslove s povećanim rizicima (posebnim uvjetima rada), rokove pregleda djelatnika te sadržaj isprave o ispunjenju zdravstvenih uvjeta. Ovaj pravilnik trebao bi se donijeti u roku od 3 mjeseca. U istom roku može se očekivati i izmjena Pravilnika o osposobljavanju iz zaštite na radu i polaganju stručnog ispita jer se kroz taj pravilnik propisuju, osim sadržaja stručnih ispita i načina polaganja, troškovi polaganja ispita.

Na posljetku, u roku od 3 mjeseca prestaje važiti Pravilnik o evidenciji, ispravama, izvještajima i knjizi nadzora iz područja zaštite na radu.

Autor: Administrator, 05. 11. 2018